

Inhoud

1. Inleiding		3
1.1	Museaal beleid van de Koninklijke Landmacht	
1.2	Stichting de Historische Genieverzameling (HGV)	
1.3	Beleidsbepalende documenten	
1.4	Missie	
1.5	Doelstellingen	
1.6	Huisvesting	
2. Collectie		9
2.1	Samenstelling van de collectie	
2.2	Verwervingsbeleid	
2.3	Afstotingsbeleid	
2.4	Criteria	
3. Behoudstaak		12
3.1	Passieve conservering	
3.1	Actieve conservering	
3.2	Restauratie	
4. Registratie en Documentatie		14
4.1.	Collectieregistratie:	
4.2	Documenteren	
4.3	Verantwoordelijkheid registratie en documentatie	
4.4	Bibliotheek	
5. Publiekstaak		16
5.1	Algemeen	
5.2	Marketing	
5.3	Presentatie van de collectie	
5.4	De presentatie van tijdelijke tentoonstellingen	
5.5	Depot	
5.6	Publiekswerving	
5.7	Publieksbegeleiding	
5.8	Overige activiteiten	

6. Bedrijfstaak	21
6.1 Huisvesting	
6.2 Verzekering	
6.3 Automatisering	
6.4 Beveiligingsplan en calamiteitenplan	
6.5 Catering	
7. Bestuur en medewerkers	23
7.1 Juridische status	
7.2 Samenstelling bestuur	
7.3 Personeel, betaald en vrijwillig	
7.4 Arbo	
8. Financieel beleid	25
8.1 Eigen inkomsten	
8.2 Sponsoring	
8.3 De fiscus	
9. <i>Samenvatting en conclusie</i>	27
10. Kernpunten te voeren beleid	28

Van Brederodekazerne
Lunettenlaan 201
5263 NT Vught
T 073 - 6 881 867

Openingstijden
dinsdag t/m donderdag van
10.00-16.00 uur

In de maanden juli
en augustus óók elke
zondag.

www.geniemuseum.nl

1. Inleiding

1.1 Beleid historische verzamelingen van de Koninklijke Landmacht

Het cultuurhistorisch erfgoed van het Commando Landstrijdkrachten wordt sinds november 2014 verzameld en gepresenteerd in het Nationaal Militair Museum in Soest, onderdeel van de Koninklijke Stichting Defensiemusea. Voor 2014 gebeurde dat in het Legermuseum in Delft. De verschillende wapens en dienstvakken van de Koninklijke Landmacht hebben daarnaast ruim 20 historische collecties. Al deze collecties worden door vrijwilligers bijeengebracht en door hen beheerd. De Koninklijke Landmacht wil haar erfgoed graag presenteren maar ook behouden en bewaren voor de toekomst binnen de kaders van het Museaal Beleid Defensie.

De grotere historische collecties (zoals Cavalerie, Artillerie en Genie) richten zich op de interne functie, `herdenken, gedenken en traditiebeleving`, op goed nabuurschap en in voorkomend geval op de bezoeker van buiten de krijgsmacht. Hiermee willen ze een aanvulling zijn op de presentatie van het Nationaal Militair Museum (NMM). Voor de realisatie van deze functie hebben de historische collecties beperkte financiële middelen en huisvesting ter beschikking gekregen van het Commando Landstrijdkrachten.

Het Geniemuseum is sinds 1998 één van de grotere collecties. De Genieverzameling is sinds 2001 geregistreerd in het Nederlands Museumregister. Het bestuur van Stichting de Historische Genieverzameling (HGV) (eigenaar en beheersvorm) blijft hier graag in investeren, omdat deze registratie (een soort keurmerk) het publiek, schenkers en subsidieverstrekkingen de garantie geeft, dat het een professionele organisatie is.

De samenwerking met het Nationaal Monument Kamp Vught legt de basis voor een toeristische, historische en educatieve attractie van nationaal niveau. Beide instellingen zijn immers gevestigd op de locatie waar in de oorlogsjaren het Konzentrationslager Herzogenbusch was gevestigd.

Sinds 2005 beschikt de HGV over Rijksvaartuig 29, een duik- en bergingsschip uit 1954. Het schip is in 2007 volledig in oude glorie hersteld. RV29 heeft een ligplaats op het militaire oefenterrein in Hedel. Het schip is in bruikleen ontvangen van de Rekwisietencommissie KL en de HGV is verantwoordelijk voor exploitatie en inzet hiervan.

Bijstelling van het laatstelijk in 2014 goedgekeurd beleidsplan van de HGV is door de oprichting van het NMM nodig geworden. Dit beleidsplan is in overeenstemming met het geformuleerde museale beleid van Defensie en de richtlijnen van de Koninklijke Landmacht. Deze richtlijnen worden in de komende jaren vastgelegd in een aanwijzing van het Commando Landstrijdkrachten. Vooruitlopend op deze richtlijnen wordt gehandeld conform de aanwijzingen van pCLAS van 2010:

1. Historische collecties zijn binnen het CLAS verbonden aan één actief en in beginsel vaandel- of standaardvoerend regiment/korps of wapen/dienstvak OF verbonden aan een combinatie van regimenten of korpsen op het niveau van een wapen/dienstvak. Historische collecties zijn in beginsel gevestigd op, of nabij, de zetel van de (regiments-/ korps-) commandant.
2. Historische collecties ondersteunen het herdenken, het gedenken, de saamhorigheid en de traditiebeleving (esprit de corps) binnen de eenheid.
3. Historische collecties ondersteunen saamhorigheidsactiviteiten voor het thuisfront, post-actieven en veteranen van de eenheid.
4. Historische collecties vervullen, door een goede relatie met de omgeving, een rol in het kader van de werving, lokale verbinding en goed nabuurschap.
5. Historische collecties beheren en onderhouden een bescheiden collectie voorwerpen van militair historische waarde die eigendom zijn van een private stichting of in bruikleen zijn verkregen van de Rekwisieten Commissie KL.
6. Historische collecties zijn in staat, op verzoek, ondersteuning te leveren bij ceremoniële activiteiten voor o.a. het Koninklijk Huis.

1.2 Stichting de Historische Genieverzameling (HGV)

De basis van de HGV werd al gelegd in 1948, bij het 200-jarig bestaan van het Regiment Genietroepen. Uit een tijdelijk opgezette tentoonstelling over dit onderwerp bleef een collectie historisch materiaal over. De stichting werd opgericht in 1953 en kreeg de collectie in eigendom. Na diverse verhuizingen kwam de collectie 1969 terecht op de huidige locatie: gebouw K op de Van Brederodekazerne in Vught.

Het stichtingsbestuur bepaalt het beleid, terwijl de dagelijkse leiding in handen is van het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur is met hulp van coördinatoren belast met de uitvoering van het beleid, de leiding over de vrijwilligers en de dagelijkse activiteiten. Een van de leden van het Bestuur (de conservator) heeft professionele kennis en ervaring in de museale wereld en draagt als zodanig bouwstenen aan voor het te voeren beleid. De vrijwilligers voeren alle voorkomende werkzaamheden uit, zoals publiekswerk, rondleidingen, registratie van de collectie, huishoudelijke dienst, opbouwen van de expositie en taken in het kader van het behoud van de collectie. De vrijwilligers en bestuursleden verrichten de werkzaamheden op vrijwillige basis en onbezoldigd.

1.3 Beleidsbepalende documenten

a. Aanwijzingen Traditie Commissie Koninklijke

Landmacht. Tot uitgifte van deze aanwijzingen wordt gebruik gemaakt van de aanwijzingen van PCLas van 2010.

b. Beleidsplan HGV 2014 – 2018.

c. Statuten van de Stichting de Historische Genie Verzameling.

In deze statuten zijn vastgelegd:

- het doel van de stichting;
- de wijze waarop dit doel moet worden bereikt;
- regelingen met betrekking tot het bestuur en financiën;
- de wijze van beheer van de verzameling.

Deze statuten zijn voor het laatst herzien in 2014.

d. Collectieplan.

In het collectieplan is de kerncollectie gedefinieerd en alle deelcollecties zijn erin benoemd. Aan dit collectieplan dient strikt de hand te worden gehouden, aangezien de collectie in principe oneindig is en de beschikbare ruimte beperkt.

e. Meerjarenbegroting.

De meerjarenbegroting is een richtlijndocument voor het dagelijks bestuur (DB). De meerjarenbegroting wordt jaarlijks bijgesteld.

f. Handleidingen.

De handleidingen geven de vrijwilligers handvatten als zij zich op een bepaalde functie oriënteren of wanneer zij een functie uitoefenen. Het dagelijks bestuur houdt de handleidingen actueel.

De volgende handleidingen zijn in gebruik:

- Handleiding Receptie
- Handleiding Rondleidingen
- Handleiding RV 29
- Informatieboekje voor vrijwilligers

g. Jaarverslag.

Het bestuur van de HGV doet jaarlijks verslag van de ontwikkelingen in en om het Geniemuseum. Dit jaarverslag wordt aan alle relaties toegezonden en bevat onder andere de voortgang van de beleidsdoelstellingen.

h. Financieel jaarverslag.

Het bestuur van de HGV doet jaarlijks verslag van de financiële toestand in de vorm van een balans, resultatenrekening en een exploitatierekening met toelichting. Het financieel jaarverslag wordt aan belanghebbenden gezonden en gepubliceerd op de website.

i. Gedragslijn voor museale beroepsethiek.

Dit document is opgesteld door de Nederlandse Museumvereniging, afgeleid van de ICOM (International Council of Museums) richtlijn. Bestuur en medewerkers (betaald en vrijwilligers) conformeren zich aan de hierin gestelde gedragslijn.

j. Cultural Governance Code

De cultuursector kenmerkt zich door grote diversiteit, maar voor de gehele sector geldt hetzelfde: het werken met gemengde financiering, risicobeheer, toezicht en verantwoording is zwaarder gaan tellen. Organisaties die zich hiervan bewust zijn hanteren de Governance Code Cultuur, zo ook de HGV.

1.4 Missie

"Een museum is een permanente instelling ten dienste van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verwerft, behoudt, wetenschappelijk onderzoekt, presenteert en hierover informeert voor doeleinden van studie, educatie en genoegen."

Het Geniemuseum

- *wil uitdragen dat de Genie (het Regiment Genietroepen) als onderdeel van de Koninklijke Landmacht, van groot belang is voor de Nederlandse gemeenschap in heden en verleden.*
- *houdt zich bezig met het behouden, beheren, verzamelen, onderzoeken van de collectie; met het presenteren en tentoonstellen ervan en met het uitoefenen van de museale bedrijfstak.*
- *is onderdeel van het Huis van het Regiment Genietroepen en biedt ruimte aan het actieve vaandel van het regiment, het bureau van de Regimentscommandant en het regiment in brede zin.*
- *wil een bijdrage leveren aan de werving van KL personeel, in het bijzonder geniepersoneel.*
- *wil ruimte bieden voor herdenken, gedenken en delen van ervaring in brede zin.*

1.5 Doelstellingen

De stichting HGV is heeft voor deze beleidsperiode de volgende doelstellingen geformuleerd:

- het uitbouwen van activiteiten door het Geniemuseum als onderdeel van het Huis van het Regiment Genietroepen.
- de renovatie van het gehele gebouw af te ronden
- de permanente presentatie zowel binnen als buiten verder af te werken en te verbeteren onder meer door het gebruik van ICT.
- de openstelling van het museum in het weekend te verruimen en te streven naar een bezoekersaantal van 10.000 bezoekers per jaar.
- de vrijwilligersorganisatie getalsmatig verder uit te bouwen en te verbeteren, voor wat betreft organisatie, opleiding en leeftijdsopbouw.
- de organisatie voor inzet en exploitatie van Rijksvaartuig 29 te borgen.
- een presentatie in te richten over de Genie maar dan speciaal voor kinderen.
- de bijzondere bunker die voorheen de staf van de Provinciaal Militair Commandant bescherming bood tegen Nucleaire Biologische en Chemische oorlogsvoering (en deel uitmaakt van het gebouw) open te stellen voor publiek.
- de organisatie rondom het depot te verbeteren.

1.6 Huisvesting

Gebouw K van de Van Brederodekazerne in Vught is een historisch gebouw; het is in 1943 gebouwd als keuken van het voormalige "Konzentrationslager Herzogenbusch". Het gebouw is gelegen in de nabijheid van andere duidelijk herkenbare onderdelen van het kamp, namelijk de appelplaats en het gebouw van de commandant. Het verhaal van deze historisch beladen locatie wordt verteld in het Nationaal Monument Kamp Vught. Deze collega-instelling is eveneens gevestigd aan de Lunettenlaan in Vught, nog geen kilometer van het Geniemuseum. ANWB verkeersaanduidingen verwijzen naar beide instellingen.

In gebouw K heeft naast ongeveer 600 m² tentoonstellingsruimte en een bibliotheek ook een tweetal ruimtes beschikbaar voor vergaderingen waaronder de Regimentskamer van het regiment Genietroepen en een grote ruimte voor bijzondere gelegenheden.

Het depot is gevestigd in gebouw G van de Van Brederodekazerne, (waarvan een deel wordt gebruikt voor de stalling van een historische, rijdende voertuigen). De depotruimten beslaan een oppervlakte van 250 m².

De buitenexpositie met een oppervlakte van ca 8000 m² vormt het Geniepark.

De Historische Genieverzameling heeft een eigen ingang en parkeerterrein voor 19 voertuigen te bereiken vanaf de Lunettenlaan. Publiek hoeft dus niet via de kazernewacht als men het museum wil bezoeken.

2. Collectie

2.1 Samenstelling van de collectie

Deelcollecties:

- (1). emblemen en onderdeelkarakteristiek
- (2). afbeeldingen
- (3). persoonlijke uitrusting
- (4). bruggen en groot mechanisch en drijvend materieel
- (5). mijnen en springmiddelen
- (6). nucleaire, biologische en chemische beschermings- en instructiemiddelen (NBC)
- (7). Fanfarekorps der Genie
- (8). gereedschappen en (meet)instrumenten
- (9). modellen en instructiemiddelen
- (10). Textilia
- (11). Bibliotheek
- (12). persoonlijke documenten
- (13). varen en duiken
- (14). search

Kerncollectie:

dat deel van de collectie, dat gezichtsbepalend is voor het museum. De doelstelling van het museum en de cultuurhistorische waarde van de objecten bepalen hierbij samen wat de kerncollectie is.

Voor het Geniemuseum geldt dit voor:

- deelcollectie emblemen en onderdeelkarakteristiek
- deelcollectie bruggen en groot, mechanisch en drijvend materieel
- deelcollectie modellen en instructiemiddelen
- deelcollectie mijnen en springmiddelen
- deelcollectie gereedschappen en (meet)instrumenten
- deelcollectie nucleaire, biologische en chemische beschermings- en instructiemiddelen (NBC)
- deelcollectie varen en duiken

Bruiklenen:

De HGV beschikt over één bruikleen van het Nationaal Militair Museum, namelijk het M113 Geniepantserervoertuig. De Rekwisietencommissie KL heeft o.a. Rijksvaartuig 29 en meerdere voertuigen in bruikleen gegeven. Daarnaast is er een beperkt aantal objecten in bruikleen verkregen van particulieren

Belang van de collectie:

Als gevolg van een inventarisatie van de Traditie Commissie Krijgsmacht is de collectie belangrijk te noemen. Circa 50 objecten zijn geregistreerd als categorie A-object (ijkwaarde, symboolwaarde of cultuurwaarde) en 75 als categorie B-object. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de verzameling glasnegatieven en de deelcollectie mijnen en springmiddelen (500 objecten) als geheel de kwalificatie A hebben gekregen. Totdat de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) de collectie mijnen en springmiddelen heeft vrijgegeven is deze elders opgeslagen en grotendeels niet voor publiek te bezichtigen. Door capaciteitsproblemen bij de EODD is het onduidelijk wanneer e.e.a. vrijgegeven gaat worden.

De collectie is samengesteld uit ongeveer 9000 objecten. Voor verdere informatie wordt verwezen naar het collectieplan.

2.2 Verwervingsbeleid

De meer recente geschiedenis van het Wapen der Genie behoeft aandacht en aanvulling. In het bijzonder op het gebied van Search. Daarnaast wordt gezocht naar onderdeelemblem van de afgelopen tientallen jaren. Objecten die te maken hebben met de uitzendingen en vredesmissies (Florence, Tunesië, Libanon, Ethiopië, Macedonië, Bosnië, Kosovo, Irak, Afghanistan, Mali). Uitgezonden genisten worden bewust gemaakt van het belang voor deze aanvulling zorg te dragen. Veteranen die goederen in bezit hebben worden uitgenodigd deze af te staan aan de Genieverzameling.

2.3 Afstotingsbeleid

Objecten die buiten het collectieplan vallen, worden afgestoten. Hiervoor wordt de Leidraad Afstoting Museale Objecten (LAMO) gehanteerd. Er wordt een goede bestemming voor gezocht, waarbij de andere historische collecties van de Koninklijke Landmacht het eerst in aanmerking komen (mits het geregistreerde musea zijn), conform de richtlijnen van de LAMO. Afstoting van objecten zal gebeuren op voordracht van de conservator, maar slechts na goedkeuring door het Dagelijks Bestuur; in bijzondere gevallen in overleg met het bestuur.

2.4 Criteria

- Verwerving en afstoting geschieden in overeenstemming met de Gedragslijn voor Museale Beroepsethiek (NMV / ICOM, Amsterdam 1991).
- Voor overige criteria wordt verwezen naar het Collectieplan.

Beleidsvoornemens:

Aandacht voor aanvulling van de collectie met vooral de recente geschiedenis waaronder Search en de actualiteit (door publicaties, bijvoorbeeld voorafgaand aan een thematentoonstelling).

Afstoten van objecten die buiten het verzamelgebied vallen (volgens de LAMO).

3. Behoudstaak

Passieve conservering: voorwaardenscheppend (preventief beleid), bescherming van het object zonder dat het object wordt behandeld.

Actieve conservering: werkzaamheden ten behoeve van het object waarbij het aangetaste object wordt behandeld.

3.1 Passieve conservering

Tentoonstellingsruimten:

Gebouw K is door Defensie ter beschikking gesteld, inclusief onderhoud en nutsvoorzieningen. De toestand van het gebouw is/wordt tijdens de renovatiewerkzaamheden zoveel mogelijk aangepast aan de museale eisen.

Kwaliteit binnenklimaat

Het vereiste klimaat voor een gemengde collectie vereist de volgende waarden: een constante temperatuur tussen 18 en 20 graden Celsius en een relatieve luchtvochtigheid tussen 48% en 52%. Momenteel wordt aan deze eis in het gerenoveerde deel voldaan, door het plaatsen van losse luchtontvochtigingsapparatuur. Voor de bevochtiging is een systeem aangebracht dat gebaseerd is op ultrasone verdamping. Met dataloggers worden de waarden constant gemeten.

Lichtbeheersing

Schadelijke UV straling wordt geminimaliseerd met UV folie. In de expositiezalen wordt gestreefd naar een luxwaarde van ongeveer 50. Daarbij kan het menselijk oog kleuren onderscheiden en zijn teksten goed te lezen.

In het nog te renoveren deel zijn de ramen afgeschermd met panelen. Het streven is dat in deze beleidsperiode ook deze ramen worden voorzien van UV-werende folies.

Depot

In gebouw G van de Van Brederodekazerne is een depot ingericht. In de ruimten zijn be- en ontvochtigingsapparaten geplaatst en worden metingen verricht met dataloggers. Alle ramen zijn met panelen afgeschermd.

3.1 Actieve conservering

De mogelijkheden voor actieve conservering zijn beperkt. De controle op mogelijk aangetaste objecten (schimmel, ongedierte, etc.) krijgt zeker de nodige aandacht. Bij binnenkomst van textilia worden deze in een diepvries enkele weken ingevroren.

De conservator beschikt over de basiskennis. Verdere expertise is beschikbaar bij de provinciale consultant van Erfgoed Brabant, waarmee goede contacten worden onderhouden. Enkele vrijwilligers hebben de "Basiscursus Behoud en Beheer" gevolgd.

De collecties (glas-)negatieven en films, onderdelen van de deelcollectie foto- en filmmateriaal, zijn op bruikleenbasis ondergebracht bij het Instituut Militaire Geschiedenis in Den Haag, dat over een hiervoor geconditioneerde ruimte beschikt.

De collectie mijnen en springmiddelen is, in afwachting van controle en aanpassing aan de normen van de Defensie, grotendeels door de Explosieven OpruimingsDienst Defensie, ingepakt en in een bunker opgeslagen. Een deel van de collectie is weer ter beschikking gekomen. Het blijft een gemis dat een belangrijk deel van deze deelcollectie niet getoond kan worden, zeker ook in verband met de actualiteit o.a. in uitzendgebieden.

3.2 Restauratie

Voor bepaalde objecten, die in aanmerking komen voor een plaats in de vaste presentatie en die in aanmerking komen voor restauratie kan advies worden gevraagd aan bij het Nationaal Militair Museum. Voor grotere projecten kunnen de subsidiemogelijkheden via Erfgoed Brabant worden benut.

Beleidsvoornemens:

Renovatie van de binnenzijde van rechtervleugel in eigen beheer.

Wegwerken van de achterstanden op het gebied van de actieve conservering van de collectie.

Het opnieuw opnemen in het depot van de deelcollectie Mijnen en Springmiddelen, nadat deze is aangepast aan de hiervoor geldende regels van Defensie.

Objecten die in aanmerking komen voor restauratie planmatig doen restaureren.

4. Registratie en Documentatie

4.1. Collectieregistratie

Het hoofddoel van registratie is het vastleggen van een aantal elementaire gegevens over voorwerpen uit de museumcollectie, teneinde informatie ter beschikking te kunnen stellen voor zowel een juridische verantwoording als voor beheersing, beveiliging en management van de collectie. De meest elementaire vorm van registratie van voorwerpen (basisregistratie) is gericht op alle rechtshandelingen ten aanzien van de museumvoorwerpen: vastleggen van identiteit, eigendomsrecht herkomst en standplaats; een en ander in combinatie met het toekennen van een inventarisnummer en het fotograferen van de voorwerpen. Het inventarisnummer wordt bevestigd aan of op het object.

Het Geniemuseum beschikt over het professionele museum registratiepakket Adlib op twee stand-alone computers. De registratieruimten bevinden zich in de kelder. Adlib wordt veel gebruikt in de museale wereld en bij de historische collecties van de Koninklijke Landmacht.

In de komende beleidsperiode zal de collectieregistratie kwalitatief verder worden verbeterd. In een oud kaartensysteem zijn gegevens over de collectie gevonden, die worden gekoppeld aan de huidige registratie. De papieren labels zullen deels worden vervangen door nummeringen op of aan het object.

4.2 Documenteren

Documenteren kan zowel administratief als inhoudelijk van aard zijn. Het kan worden omschreven als het geheel van activiteiten, gericht op het toegankelijk maken van voorwerpen ten behoeve van het verstrekken van informatie over deze voorwerpen. Documenteren is niet gebonden aan een specifieke bezigheid als registratie, beschrijving of ontsluiting, maar kan in elk stadium plaatsvinden.

4.3 Verantwoordelijkheid registratie en documentatie

- a. De conservator geeft richtlijnen aan de vrijwilligers en bewaakt de opslag van de gegevens.
- b. Enkele (opgeleide) vrijwilligers zijn belast met de registratie. De vrijwilligers hebben de Basis cursus Registratie en Documentatie gevolgd en aansluitend een tweetal cursussen voor het werken met het softwarepakket.

4.4 Bibliotheek

Het museum beschikt over een bibliotheek met een voor de Genie zeer specifieke collectie boeken en voorschriften. De bibliotheek wordt geautomatiseerd gecatalogiseerd. Uitleen van werken is niet mogelijk, wel kan documentatie op aanvraag ter plaatse worden bestudeerd. Hiervoor is een uitstekend ingerichte ruimte beschikbaar, op een centrale locatie in het museumgebouw.

Beleidsvoornemens:

- Kwalitatief verbeteren van de collectieregistratie, onder meer door het vervangen van de labels met de inventarisnummers en het aanvullen van gegevens van de objecten.
- Het documenteren van de collectie.

5. Publiekstaak

Tot de publiekstaak wordt gerekend:

- a. Presentatie van de collectie.
- b. Publiekswerving.
- c. Publieksbegeleiding.
- d. Aanvullende activiteiten.

5.1 Algemeen

5.1.1 Bereikbaarheid

- a. De bereikbaarheid van het museum is goed. Het museum beschikt over een eigen ingang vanaf de openbare weg met de daarbij behorende parkeerplaatsen. Voor wat betreft het openbaar vervoer: Vught beschikt over een NS-station, maar de loopafstand is 4 kilometer. De beste mogelijkheid is vanaf station 's-Hertogenbosch met de buurtbus (halte is tegenover het museum).
- b. Het museum beschikt over bewegwijzering binnen de gemeente en is vanaf de openbare weg (N65 en Boslaan) bewegwijzerd.
- c. Er is een folder met routebeschrijving beschikbaar in het Nederlands.
- d. De website biedt veel informatie en foto's: www.geniemuseum.nl

5.1.2 Bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid

(BTB-codering voor mensen met een handicap)

- a. Er wordt voldaan aan de norm van de landelijke BTB-codering.
- b. Er zijn voorzieningen voor mensen met een lichamelijke handicap (o.a. een aangepast toilet).
- c. Noodzakelijke aanpassingen zijn in de renovatie doorgevoerd. Het gebouw is drempelvrij, dat wil zeggen geen trappen naar de publieksruimten.

5.1.3 Voorzieningen voor het publiek zijn:

- a. Garderobe met lockers.
- b. Koffieruimte (automaat) met zitplaatsen
- c. Toiletten
- d. Museumwinkel
- e. Terras
- f. Informatiebalie
- g. Internetaansluiting (via console en draadloos).
- h. Wifi

5.1.4 Openstelling

- a. Het museum is van dinsdag t/m donderdag geopend van 10.00 tot 16.00 uur. Er is entreegeld verschuldigd. De toegang is gratis voor Defensiepas houders, Veteranen, Museumjaarkaarthouders en kinderen tot en met 12 jaar. Een warme consumptie is in de toegangsprijs inbegrepen.
- b. Voor groepen is het museum (na afspraak) ook buiten de normale openingstijden te bezoeken eventueel gecombineerd met een rondleiding.
- c. In de maanden juli en augustus sluit het museum aan bij de zondagse rondleidingen over het voormalige kampterrein, georganiseerd door het Nationaal Monument Kamp Vught. Het museum is dan zondagmiddag geopend. Vanaf 2009 is hiervoor een combinatiekaartje ingevoerd.
- d. Op de zondagen van de mei en herfstvakantie is het museum geopend van 12.00 tot 16.00.
- e. Het museum is geopend tijdens het Nationale Museum Weekend en de Open Monumenten Dagen. Er worden dan extra activiteiten georganiseerd, toegang tegen gereduceerde toegangsprijzen.

5.2 Bezoekers

Bezoekers van binnen de Defensieorganisatie (of hieraan gerelateerd):

- Veteranen, oud militairen, post-actieven en hun verwanten.
- Bezoekers van een van de monumenten voor gevallen genisten.
- Militairen in opleiding bij het Opleiding- en Trainingscentrum Genie (gevestigd op de Van Brederodekazerne en de hier tegenover gelegen Lunettenkazerne).
- Militairen (vooral genisten).
- Gasten van Defensie in de regio.

In 2007 werd het vaandel van het Regiment Genietroepen in de Regimentszaal achter het bureau van de Regimentscommandant geplaatst. Hiermede kreeg het Geniemuseum de status van Huis van het Regiment. Er worden nu regelmatig activiteiten van het Regiment georganiseerd. (beëdigingen, ontvangsten, recepties, Wapendag, herdenkingen e.d.) Toevallig aanwezig publiek wordt uitgenodigd op gepaste wijze kennis te maken met deze activiteiten.

Bezoekers van buiten de Defensieorganisatie:

- Geïnteresseerden in cultuurhistorische musea in het algemeen.
- Geïnteresseerden in militair-historische musea.
- Liefhebbers van techniek en vestingbouw.
- Jongeren met interesse in het militaire bedrijf.
- Bezoekers van het Nationaal Monument Kamp Vught die geïnteresseerd zijn om de historische locatie te bezoeken.
- Toeristen, aangetrokken door het gebouw en de buitenexpositie vóór het gebouw.

5.3 Presentatie van de collectie

5.3.1 Opstelling / Inrichting

- a. Het museum beschikt momenteel nog niet over de volledige expositiemogelijkheden voor de vaste collectie. De ruimte hiervoor zal na voltooiing van de renovatie afdoende zijn. Momenteel is ruim de helft van het gebouw nieuw ingericht. Van het resterende deel is het dak gerenoveerd, de binnenzijde moet in eigen beheer worden uitgevoerd. Dit deel van het gebouw bestaat nog uit de oorspronkelijke zaal met de verouderde inrichting. Een beperkte cosmetische verbetering was hier het enig haalbare.
- b. In 2000 is met een professionele vormgever een concept inrichtingsplan gemaakt voor de nieuwe presentatie. Het verhaal van de Genie is hierbij ingedeeld in een 14-tal thema's. Het eerste deel van die presentatie 7 thema's is gerealiseerd. Voor het uitwerken van de vaste presentatie heeft de stichting subsidie ontvangen.
- c. Er wordt in de presentatie gebruik gemaakt van beeld, tekst en modellen. Audio/visuele middelen zijn toegevoegd aan de nieuwe inrichting. Hiervoor is de nodige hardware aangeschaft en zijn in eigen beheer presentaties ontwikkeld.
- d. Bouwstenen voor de verdere inrichting zijn uitgewerkt in bijlage "Voorstellen Inrichting Geniemuseum" van Dog Design.

5.4 De presentatie van tijdelijke tentoonstellingen

- a. Het museum organiseert ook tijdelijke tentoonstellingen in de centrale ruimte.
- b. Het museum gebruikt objecten en foto's van de eigen collectie om de tijdelijke tentoonstellingen aan te vullen en bepaalde facetten van het Wapen der Genie te benadrukken.

5.5 Depot

Het depot van het museum is gevestigd in de voormalige paardenstal van de kazerne. Bijzonder is dat de voormalige bestemming van dit gedeelte van het gebouw nog duidelijk te herkennen is. Alle voederbakken en de houten palen die de paarden van elkaar gescheiden hielden, zijn nog aanwezig. Dit alles is behouden gebleven. Tijdens rondleidingen in de zomermaanden over het voormalige kampterrein, verzorgd door het Nationaal Monument Kamp Vught, kan het publiek een blik werpen in deze bijzondere ruimte.

5.6 Publiekswerving

a. Bezoekersaantallen:

Er zijn in de afgelopen jaren goede ervaringen opgedaan met het Nationaal Museum Weekend (tussen 700 en 1000 bezoekers) en de zondagsopenstellingen in de zomermaanden. Het uiteindelijke streven ligt op een bezoekersaantal van circa 10.000 bezoekers per jaar met een beperkte openstelling. Dit aantal is gerelateerd aan dat van het Nationaal Monument Kamp Vught, dat ligt op ca 70.000 bezoekers per jaar.

b. Wervingsactiviteiten

Op dit moment vindt de werving van bezoekers plaats door:

- verspreiden van folders.
- contacten met de VVV.
- contacten met regionale kranten, Defensie- en Genie gerelateerde bladen
- de eigen website www.geniemuseum.nl vanaf andere websites (museum.nl, landmacht.nl etc.).
- Informatievoorziening via social media.
- een duidelijke entreepartij met aanduiding bord en een goed zichtbare buitenexpositie vanaf de Lunettenlaan.

5.7 Publieksbegeleiding

Educatief werk is het begeleiden van het publiek, zowel individueel als in groepsverband, waarbij aan het publiek mogelijkheden worden geboden het inzicht in de achtergronden en samenhang van de feiten (met betrekking tot het museum en de collectie) te vergroten.

Het belangrijkste op dit gebied zijn de rondleidingen die voor groepen worden verzorgd. De vrijwilligers die zich hiervoor inzetten zijn meestal oudgenisten en kunnen boeiend vertellen vanuit hun eigen ervaring.

Voor kinderen zijn “speurtochten” met multiple-choice vragen beschikbaar en foto’s die ze op de goede weg te helpen. Er is een educatief plan uitgewerkt.

5.8 Overige activiteiten

Het museum beschikt over multifunctionele vergaderruimten. Hier is geschikte audiovisuele apparatuur aanwezig. Voor selecte groepen, zoals sponsors van het museum, kunnen deze ruimten ter beschikking worden gesteld. Verder maken alle geledingen en verenigingsbesturen van de Genie al gebruik van deze ruimten.

De ontvangstruimte is een multifunctionele ruimte, geschikt voor ca 120 personen, met audiovisuele hulpmiddelen en via de cateraar van Defensie (Paresto) zijn er mogelijkheden tot catering.

Beleidsvoornemens:

- Het afronden van de volledige herinrichting van de permanente basisexpositie (de rechtervleugel) met 14 thema's.
- Verder toevoegen van beeld en geluid aan de thema's.
- Herinrichting van het Geniepark (buitengebied).
- Verruimen van de openstelling van het museum in het weekend.

6. Bedrijfstaak

6.1 Huisvesting

De Commando Landstrijdkrachten neemt de kosten van de huisvesting voor haar rekening (groot en klein onderhoud buitenzijde, nutsvoorzieningen, cultuurtechnisch onderhoud en beveiliging).

6.2 Verzekering

Er is een collectieve verzekering voor de vrijwilligers, bestuurders en bezoekers afgesloten door de Traditie Commissie Koninklijke Landmacht (ongevallen, Wettelijke Aansprakelijkheid en bestuurdersaansprakelijkheid, persoonlijke schade) en er is een inventarisverzekering.

De vrijwilligers van het museum kunnen ook terugvallen op een collectieve vrijwilligersverzekering van de gemeente Vught.

6.3 Automatisering

- a. Er is een viertal MULAN werkplekken (met een aansluiting op het Defensie In-tranet);
- b. Er is een toegang tot het internet. Voor publiek is er het internetpunt in de ontvangsthal.
- c. Voor de collectieregistratie wordt gebruik gemaakt van het softwarepakket Adlib.

6.4 Beveiligingsplan en calamiteitenplan

- a. De museumgebouwen zijn opgenomen in het beveiligingsplan van de kazerne. De vrijwilligers zijn bekend met de instructies igv calamiteiten.
- b. Het museum heeft als moedereenheid het Opleiding- en Trainingscentrum Genie en neemt deel aan het voor deze eenheid opgestelde calamiteitenplan.
- c. In de gebouwen zijn brandblussers en slanghaspels aanwezig. Voor wat betreft brandveiligheid wordt gebruik gemaakt van de adviezen van de controleur brandveiligheid van het Regionaal Militair Commando Zuid.

- d. Na de renovatie van het gebouw zullen overal brandmelders aanwezig zijn.
- e. Het hang- en sluitwerk aan ramen en deuren in het nieuwe deel is van hoogwaardige kwaliteit. In het nog te renoveren deel zal een zelfde kwaliteit worden toegepast.
- f. Bij museumbezoek zijn tenminste 2 vrijwilligers aanwezig.

6.5 Catering

- a. Het museum beschikt over een koffiehoeke met diverse automaten. De exploitatie van deze automaten vindt plaats onder de zorg en verantwoording van de cateraar van Defensie: Paresto. De automaat met warme consumpties is gratis, voor zowel bezoekers als medewerkers.
- b. Cateringactiviteiten worden uitgevoerd door of door tussenkomst van Defensiecateraar Paresto. Binnen de aangewezen ruimten van het museum is catering toegestaan.

Beleidsvoornemens:

Goed Wifinetwerk zowel in het gebouw als in het Geniepark.

7. Bestuur en medewerkers

7.1 Juridische status

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het museum en alles wat daarmee samenhangt, berust bij het bestuur van de HGV. De leden van het Dagelijks Bestuur zijn bevoegd de stichting in en buiten rechte te vertegenwoordigen. Het stichtingsbestuur conformeert zich aan de Cultural Governance Code.

7.2 Samenstelling bestuur

Het bestuur bestaat uit een voorzitter (hoofd- of opperofficier van het Regiment Genietroepen), plaatsvervangend voorzitter tevens voorzitter van het Dagelijks Bestuur, een secretaris, een penningmeester, een conservator en tenminste drie leden uit geledingen van het wapen der Genie. Voor speciale taken kan het bestuur c.q. dagelijks bestuur adviseurs aantrekken.

De bestuursleden moeten gediend hebben bij het Wapen der Genie of een genie-eenheid. De leden vertegenwoordigen en worden voorgedragen door een van de volgende personen/instanties: de Regimentscommandant, de Vereniging Officieren der Genie, de Vereniging van Genie Onderofficieren, de eenheden van het Wapen der Genie en het militaire deel van het Rijks Vastgoed Bedrijf.

7.3 Personeel

De Historische Genieverzameling werkt alleen met onbezoldigde vrijwilligers.

De vrijwilligers voeren alle voorkomende werkzaamheden uit, onder leiding van de coördinator van de betreffende groep. De vrijwilligers ontvangen op verzoek een reiskostenvergoeding van 0,19 ct/km. Er is een vrijwilligersovereenkomst, die door de vrijwilliger en een vertegenwoordiger van het dagelijks bestuur wordt ondertekend. Hierin worden de wederzijdse verplichtingen vastgelegd. Immers, vrijwillig is niet vrijblijvend!

Het streven is het aantal vrijwilligers uit te breiden om o.a. de verruiming van de openstelling te kunnen realiseren.

De vrijwilligers hebben de mogelijkheid tot het volgen van cursussen zoals bijvoorbeeld de basiscursus Behoud en Beheer bij Erfgoed Brabant. Eventueel nog gevolgd door cursussen op het gebied van ontvangen van publiek,

rondleiden en/of collectieregistratie (cursus publiekstaken, basiscursus Registratie en Documentatie, cursus softwareprogramma Adlib) of een opleiding tot Bedrijfshulpverlener.

7.4 Arbo

Het Geniemuseum voldoet aan de wettelijke ARBO normen.

Beleidsvoornemens:

Het vrijwilligers bestand structureren op basis van een aantal kerntaken. Deze kerntaken zijn:

- a. Huishoudelijke dienst administratie, winkelbevoorrading, cultuurtechniek,
- b. Onderhoud (algemeen, hout/metaal/elektra, onderhoud voertuigen en gereedschappen).
- c. Publiekstaken (receptie, educatieve zaken, PR/communicatie en rondleidingen, multimedia)
- d. Registratie (foto, museale voorwerpen, bibliotheek, registratie) ·
- e. Rekwisieten (muv de RV 29, chauffeur/monteurs).
- f. RV 29

Het streven is het vrijwilligersbestand qua leeftijdsopbouw zo evenwichtig mogelijk op te bouwen bij alle kerntaken. Er zal een actief beleid worden gevoerd richting dienstverlaters van het regiment en overige geïnteresseerden voor vrijwilligerswerk bij het museum.

8. Financieel beleid

8.1. Eigen inkomsten

- a. Entreegelden. Bezoekers betalen een geringe entreprijs. Vergoedingen van bezoekers met een museumjaarkaart. Bovendien kunnen bezoekers een vrijwillige bijdrage storten in de collectebus.
- b. Verkoop uit museumwinkel open vanaf 2007
- c. Rondleidingen. Het museum verzorgt op verzoek rondleidingen.
- d. Bijdrage Commando Landstrijdkrachten. Het museum ontvangt een bescheiden bedrag voor exploitatie. Tevens neemt Defensie de kosten van het onderhoud van de buitenzijde van de gebouwen en het terrein maar ook de nutsvoorzieningen voor haar rekening.
- e. Steun van Commandant Opleiding- en Trainingscentrum Genie tevens Regimentscommandant van het Regiment Genietroepen. In het kader van zijn taak in de traditiehandhaving steunt C-OTC Genie het Geniemuseum.
- f. Legaten.
- g. Stichting Vrienden van het Regiment Genietroepen. Deze stichting ondersteunt het museum met een jaarlijkse donatie en voor bijzondere projecten of verwerving.
- h. De Vereniging Genie Officieren (VOG). Deze vereniging ondersteunt het museum met een jaarlijkse donatie en eventueel voor bijzondere projecten.
- i. Subsidies. Het museum kan voor grotere projecten een subsidieverzoek indienen bij de provinciale overheid, de stichting Erfgoed Brabant en overige culturele steunfondsen.

8.2 Sponsoring

Sponsoring behoort tot de mogelijkheden. Het Geniemuseum kan hiervoor een plan op maat maken met potentiële sponsors.

8.3 De fiscus

De belastingdienst heeft het de Historische Genieverzameling aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De ANBI beschikking geeft toegang tot een groot aantal fiscale faciliteiten van goede doel instellingen en haar donateurs/erflaters.

Een ANBI hoeft geen schenkingsrecht of successierecht te betalen over ontvangen schenkingen en erfenissen. Daarnaast zijn er fiscale faciliteiten voor de overdrachtsbelasting in verband met schenkingen van onroerende zaken. Een donateur kan zijn gift aan een ANBI aftrekken van de inkomsten- en/of vennootschapsbelasting.

Het Geniemuseum is een BTW-plichtige instelling. Er wordt BTW afgedragen over alle inkomsten en BTW afgetrokken over de uitgaven.

Beleidsvoornemens:

Het verder ontwikkelen van een goed gesorteerde museumwinkel.

Waar mogelijk gebruik maken van de subsidiemogelijkheden voor de realisatie van projecten.

9. Samenvatting

De Stichting de Historische Genie Verzameling bezit een grote collectie historisch materiaal gerelateerd aan het Regiment Genietroepen. De collectie wordt bewaard en gepresenteerd in het Geniemuseum, gevestigd in gebouw K van de Van Brederodekazerne te Vught. Gebouw K is grotendeels een historisch gebouw (met uitzondering van de aangebouwde bunker); gedurende de oorlogsjaren was hierin de kampkeuken gevestigd van het Konzentrationslager Herzogenbusch.

Het Wapen der Genie is al vanuit het verre verleden bezig met militair-technische kennis en de ontwikkeling hiervan. De invloed is niet beperkt gebleven tot het militaire bedrijf. Genisten waren betrokken bij de pioniersjaren van de luchtvaart, bij de ontwikkelingen van communicatiemiddelen, bij de cartografie en drukten hun stempel op de Nederlandse infrastructuur. De collectie onderstreept de betrokkenheid van de Genie met de Nederlandse mens en zijn omgeving. Het Huis van het Regiment Genietroepen herbergt naast het Geniemuseum, het actieve vaandel, het bureau van de Regimentscommandant en diverse monumenten.

De inrichting van de vaste expositie is uitgewerkt aan de hand van een inrichtingsplan. Het verhaal van de Genie is verdeeld in een 14-tal thema's. Gerealiseerde thema's zijn: Genie op en over water, Genie en NBC, Genie en bouwen, Genie en het regiment, Genie en muziek, Genie en inzet voor de vrede, Genie in opleiding. Nog te realiseren thema's zijn o.a.: Genie en mijnen, Genie en nieuwe technieken, Genie op en onder water, Genie te velde. Wisseltonstellingen vervullen een aanvullende rol.

De samenwerking met het Nationaal Monument Kamp Vught verloopt uitstekend. Beide instellingen verwachten deze samenwerking in de toekomst verder uit te bouwen.

Het Museaal Beleid Defensie en de hierop aansluitende richtlijnen voor historische collecties van de Koninklijke landmacht zijn van kracht.

Vanaf 30 nov 2007 staat het Geniemuseum geregistreerd in het Nationaal Museum Register.

Er wordt slechts incidenteel onderzoek verricht door vrijwilligers van het Geniemuseum en dan vooral gericht tbv de eigen collectie.

10. kernpunten te voeren beleid.

Benutten van subsidiemogelijkheden voor het realiseren van deelprojecten.

Verder verbeteren van de kwaliteit van de presentatie genietuin en rechtervleugel, conservering en registratie van de collectie in een continu proces.

Voeren van een goed verzamelbeleid. Niet-genie-eigen materiaal krijgt geen plaats in de collectie. Hiaten in de collectie (uitzendingen en vredesmissies; vooroorlogse geschiedenis) moeten worden weggewerkt.

Het uitbreiden van activiteiten door het Geniemuseum als onderdeel van het Huis van het Regiment Genietroepen.

Het aantal vrijwilligers zal op basis van leeftijdsopbouw en behoefte worden uitgebreid met een speciale focus op dienstverlaters.

Het bestuur van de Stichting de Historische Genie Verzameling onderschrijft het museale beleid van Defensie en de hierop aansluitende richtlijnen voor historische collecties van de Koninklijke Landmacht.

Het bestuur van de Stichting de Historische Genie Verzameling houdt zich aan de Gedragslijn voor Museale Beroepsethiek (ICOM) en de Cultural Governance Code.

Het inzetten en bemannen van RV 29 als visitekaartje voor de Koninklijke Landmacht en het Regiment Genietroepen.

Het waar mogelijk verruimen van de openingstijden in het weekend.

Goed Wifinetwerk zowel in het gebouw als in het Geniepark